3937036 PHPH/M : สาขาวิชาเอก:สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์;วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)
ศัพท์สำคัญ : การส่งเสริม/ มะเร็งปากมดลูก /แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ /การจูงใจ

พรทิพย์ โตท่าโรง : การส่งเสริมการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูกของสตรี โดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการจูงใจ ในเขตอำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก (PROMOTION OF PAP SMEAR TEST ATTENDANCE BY APPLYING HEALTH BELIEF MODEL AND MOTIVATION AMONG WOMEN IN PHROMPHIRAM DISTRICT, PHITSANULOK PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เฉลิมพล ตันสกุล กศ.ม.,สด., รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว M.P.H., Ph.D., ภรณี วัฒนสมบูรณ์ พย.บ., วท.ม. 203 หน้า ISBN 947-661-263-8

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในการส่งเสริมการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูกของสตรี โดยประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการจูงใจ มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นสตรีที่แต่งงานแล้ว อายุ 30 - 59 ปี จำนวน 140 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 72 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 68 คน โปรแกรมสุขศึกษาประกอบด้วย การบรรยายประกอบสไลด์ การใช้ตัวแบบ การอภิปรายกลุ่ม แจกปฏิทินความรู้ และการจูงใจ โดยการลดขั้นตอนการรอทำบัตร การส่งผลการตรวจฟรีถึงบ้านทุกราย และรักษาฟรี ในรายที่ตรวจพบว่า มีการอักเสบหรือติดเชื้อปากมดลูกหรือช่องคลอด ตลอดจนได้รับการกระตุ้นเตือนจากบัตรนัดตรวจ เพื่อนสตรีที่เข้าร่วมโปรแกรมและจดหมายข่าวจากโรงพยาบาล เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบสัมภาษณ์แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test และ Z - test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง สตรีกลุ่มทดลองมีความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูก และการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูก สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการรับรู้ผลดีของการตรวจมะเร็งปากมดลูก พบว่า สตรีกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความแตกต่างกับกลุ่มเปรียบเทียบ จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการส่งเสริมการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูก โดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการจูงใจ สามารถนำไปใช้ในการเพิ่มอัตราการมารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยได้และควรนำไปประยุกต์ใช้กับสตรีกลุ่มอื่นต่อไป